

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Георги Владимиров Игнатов,

преподавател от катедра „Спортни игри и планински спортове“ към Департамента по спорт на Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Относно: рецензирани научни трудове и учебна дейност на доц. д-р Елена Николова Джамбазова – Спасунина,

единствен кандидат за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“, обявен от СУ „Св. Климент Охридски“ в ДВ, бр. 91 от 14.11.2017г. по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по физическо възпитание и спорт в началното училище).

I. Данни за конкурса

Настоящото становище е изготвено съобразно решение на Научно жури, определено със заповед на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (РД-38-89/30.01.2018г.). Подадените от доц. д-р Джамбазова – Спасунина документи са в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането на ЗРАСРБ, както и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

II. Данни за кандидатката

Доц. д-р Джамбазова – Спасунина е родена на 12 септември 1954 в гр. Долна баня. Средното си образование завършва в родния си град, а през 1978 г. завършва ВИФ „Г. Димитров“, сега НСА „Васил Левски“ с професионална квалификация „Преподавател по физическо възпитание“. Като ученичка и студентка се занимава с активна спортно-състезателна дейност в дисциплината „Петобой“ от леката атлетика. След завършване на висшето си образование работи последователно като учител по физическо възпитание в с. Челопеч, 81-во у-ще „Виктор Юго“ – гр. София и ИДНУ „Н. Крупская“ – гр. София. През 1986 г. печели конкурс за асистент във Факултет по начална и предучилищна педагогика към СУ „Св. Климент Охридски“, където работи и в момента (преподавател към катедра „Начална училищна педагогика“). През 2004 г. придобива образователната и научна степен „Доктор“, а от 2009 г. заема академичната длъжност „Доцент“. В резултат на дългогодишното си обучение доц. д-р Джамбазова – Спасунина е придобила специализирани научни знания и конкретни професионални умения и компетенции, които успешно прилага в академичен и професионален план, в научноизследователска и проектна дейност (има участие в седем национални и два международни проекта) в областта на методиката на обучението по физическото възпитание и подвижните игри, дидактика на физкултурата и педагогика на

двигателната култура. Свидетелства за високата професионализация на доц. д-р Джамбазова – Спасунина се откриват и в цитиранията (23 засечени) на нейните трудове, които са безспорно ценни за всички специалисти.

III. Описание на научните трудове

Доц д-р Джамбазова – Спасунина е авторка на 64 научни труда в областта на физическото възпитание и спорта (ФВС). За участието си в конкурса тя представя за рецензиране по теоретични, научно-приложни и практически аспекти общо 21 научни труда, от които по вид:

1. Монография – 1 бр.
2. Учебници и учебни помагала за деца, ученици, учители и студенти – 3 бр.
3. Статии в научни списания – 10 броя (от които 7 в индексирани списания на английски език).
4. Доклади в сборници от научни конференции и симпозиуми – 7 броя (от които 2 на английски език).

Авторският дял от научни публикации е: самостоятелна авторка – 10 труда, в пет е водеща, в три е втора авторка, в два е трета и в една е четвърта авторка. Общият обем на трудовете е 660 страници.

Представената научна продукция може да бъде разпределена тематично, както следва:

- Шафетните игри като средство за физическо възпитание и мястото им в урока по физическо възпитание и спорт (трудовете с № 1, 10).
- Методическа последователност за овладяване на учебното съдържание по ФВС за ученици от 1-ви и 2-ри клас (трудовете с № 20, 21).
- Особености на съдържанието на курса по ФВС в предучилищната възраст, началния и прогимназиалния етап на основната образователна степен (трудовете с № 5, 16, 17, 18).
- Перспективите при подготовката и възпитанието на българските деца – призвание и обучение. Сравнение с чуждия опит (трудовете с № 6, 11, 14, 15).
- Информационните технологии в помощ на учителя по ФВС (труд с № 2).
- ФВС, като източник на емоции и агресия у учениците (трудовете с № 7, 8).
- Спортният празник, като периодична форма на физическо възпитание в детската градина и училището. Народните игри, като средство за общуване с природата (трудовете с № 3, 12).
- Анализирание на уменията на учителите по ФВС. Връзки между гледните точки на ученици, родители и учители (трудовете с № 4, 9, 13).
- Усъвършенстване на обучението по баскетбол (труд с № 19).

IV. Научни приноси

Съществен интерес представлява монографията „Щафетни игри в началното училище“, издадена през 2017 г., който е труд с висока практическа стойност. Наред с проследяването на присъствието на щафетните игри като средство за физическо възпитание във всички учебни програми за началното училище до момента са описани щафетни игри, съставени или адаптирани от автора.

Като продължение на този проблем доц д-р Джамбазова – Спасунина представя две книги за учителя, където е предложена методическа последователност за овладяване на учебното съдържание по физическо възпитание и спорт за ученици от първи и втори клас. Описани са авторови стационарни комбинации и щафетни игри. Предложено е примерно урочно разпределение на учебното съдържание.

Направени са целенасочени изследвания при установяване нивото на знанията на учениците от началното училище за техниката на физическите упражнения. Изяснена е необходимостта от рационални начини за достъпно преподаване на знанията за изучавания учебен материал.

Друга област в научните търсения на доц. д-р Джамбазова – Спасунина е свързана с разработването на система от средства и методическа последователност за обучение по баскетбол на 6-7 годишни деца.

Доц. д-р Джамбазова – Спасунина е работила и в областта на информационните технологии в помощ на учителя по ФВС. Разработен е информационен продукт, представляващ една своеобразна електронна библиотека и базиран на 315 информационни страници. Направен е опит да бъде обхванат най-широк набор от различни видове игри.

Друга сфера в изследванията на авторката са свързани с идентифицирането на факторите, въз основа на които децата от България и Германия оценяват учебните ситуации като приятни, мотивиращи и ефективни.

Своеобразно продължение на тази тематика е проучването в цялостния обучителен процес, в каква степен ФВС са източник на емоции и агресия у учениците.

Предложената от доц. д-р Джамбазова – Спасунина научна продукция напълно отговаря на изискванията за академична длъжност „Професор“.

Представената научна продукция в един широк спектър, нейната съдържателна страна, резултатите и изводите ни дават основание да определим авторката като водещ по проблемите на ФВС в предучилищната възраст, началния и прогимназиалния етап на основната образователна степен. От анализа на научната продукция на доц. д-р Джамбазова – Спасунина прави впечатление високата компетентност и интерпретацията на научните изследвания.

V. Учебна и научно-изследователска дейност

При прегледа на публикуваните данни относно учебната и научноизследователската дейност на доц. д-р Джамбазова – Спасунина се открива, че са изпълнени условията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. По-конкретно обявеният конкурс има пълна учебна натовареност със съответните задължителни и избираеми курсове в ОКС Бакалавър и ОКС Магистър.

Изключително важно е да се отбележи, че доц. д-р Джамбазова – Спасунина е една от създателките и основен стожер на педагогическата специалност „Физическо възпитание и спорт“ към ФНПП.

По мои лични впечатления тя е автор на редица иновативни подходи за нуждите на учебната работа със студентите. Също така тя е авторка на собствени лекционни курсове, преподавайки на студентите от ФНПП. Този факт свидетелства, че тя е отлично подготвена да създава, презентира и текущо да обновява съдържанието на водените от нея лекционни курсове. В съдържателно отношение създадените курсове разкриват класическия облик на педагогическата наука, но и съвременните ѝ постижения, допълнително илюстрирани с множество примери от практиката. Всичко това ги прави не само теоретико-приложно ориентирани, но и особено полезни и атрактивни за широката аудитория от студенти, докторанти, специалисти.

Доц. д-р Джамбазова – Спасунина е научен ръководител на над 26 студенти (дипломанти), които успешно създават и защитават дипломни работи под нейното вещо научно ръководство. Тя е също така научен ръководител и на трима докторанти (един защитил), като темите на дисертационните им трудове са своеобразно продължение на научните ѝ търсения и дългогодишен изследователски опит. По този начин тя на практика споделя с тях своите ефективни начини и практики как се преподава и как се постига високо качество на научноизследователската и публикационната дейност. Всичко това свидетелства, че тя влага дългогодишни, последователни и целенасочени усилия в своето академично обучение и в постигане на висока професионализация.

С доц. д-р Джамбазова – Спасунина нямаме общи публикации.

Нарушения в хода на конкурса не са констатирани.

VI. Заключение

На основание на цялостния анализ на представената научна продукция, на дългогодишните ми лични впечатления, считам че кандидатът за академична длъжност „Професор“ доц. д-р Елена Николова Джамбазова – Спасунина притежава нужната професионално-педагогическа и научна подготовка. Елена Джамбазова – Спасунина е уважаван преподавател с богата практическа и отлична теоретична подготовка. Тя е пример за спортен педагог в системата на висшето образование, която успешно съчетава научноизследователската дейност с

конкретната преподавателска работа и осъществена дейност. Ползва се с уважение сред студентите и колегите си.

Въз основа на изложеното и качествата на кандидата, с убеденост предлагам на Уважаемите членове на научното жури да присъдят на доц. д-р Елена Николова Джамбазова – Спасунина – академичната длъжност „професор” по 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по физическо възпитание и спорт в началното училище), катедра „Начална училищна педагогика“ към ФНПП на СУ „Св. Климент Охридски“.

13. 03. 2018 г.
гр. София

Изготвил становището:
/доц. д-р Георги Игнатов/